

برندگان و بازندگان جام جهانی ۲۰۲۶

وداع تلخ اسطوره‌ها
تولد قهرمانان جدید**منبع: سایت گل**

جام جهانی ۲۰۲۶ با قهرمانی اسپانیا در ورزشگاه مت لایف نیوجرسی به پایان رسید؛ پایانی که شاید از نظر کیفیت فنی فینال چندان درخشان نبود، اما در مجموع یکی از پربحث‌ترین و پرماجرترین ادوار تاریخ این رقابت‌ها را رقم زد. اسپانیا با پیروزی یک‌برصفر مقابل آرژانتین به قهرمانی رسید، اما داستان جام جهانی فقط به جامی که رودری و یارانش بالای سر بردند خلاصه نمی‌شود. این تورنمنت صحنه ظهور نسل جدیدی از ستاره‌ها، رکوردشکنی‌های تاریخی، وداع تلخ اسطوره‌ها، ناکامی قدرت‌های سنتی و البته بحث‌های بی‌پایان درباره داور، VAR و نقش فیفا بود. برخی با اعتبار و محبوبیتی بیشتر از گذشته آمریکا را ترک کردند و برخی دیگر در حالی از جام جهانی خداحافظی کردند که میراث‌شان زیر سؤال رفت. این گزارش نگاهی دارد به مهم‌ترین برندگان و بازندگان جام جهانی ۲۰۲۶.

اسپانیا: نجات‌دهنده فوتبال زبیا

بزرگ‌ترین برنده جام جهانی بدون تردید اسپانیاست. تیمی که شاید در ابتدای مسابقات زیر سایه فرانسه، آرژانتین و انگلیس قرار داشت، اما در طول تورنمنت ثابت کرد کامل‌ترین و منظم‌ترین تیم مسابقات است.

لاوِخا با هدایت لوئیس دلافونتته فوتبالی مبتنی بر مالکیت، نظم تاکتیکی و کار گروهی ارائه داد. در دورانی که بسیاری از تیم‌ها بیش از حد به ستاره‌های خود وابسته هستند، اسپانیا نشان داد هنوز هم می‌توان با اتکا به ساختار و هماهنگی به موفقیت رسید. آنچه قهرمانی اسپانیا را ویژه‌تر می‌کند، عملکرد دفاعی فوق‌العاده این تیم بود. اسپانیا در مسیر قهرمانی تنها یک گل دریافت کرد؛ آماری که در تاریخ جام جهانی کم‌نظیر است. پائو کوبارسی، آمبریک لاپورنه، مارک ککووریا و پدر پورو دیواری ساختند که تقریباً هیچ تیمی نتوانست از آن عبور کند. در کنار آنها رودری نیز با کسب توپ طلا، نقشی کلیدی در موفقیت تیمش ایفا کرد. هافبکی که بار دیگر ثابت کرد فوتبال فقط متعلق به مهاجمان و گلزنان نیست.

مسی: شکستی که شبیه پیروزی بود

شاید عجیب باشد اما یکی از بزرگ‌ترین برندگان جام جهانی ۲۰۲۶ بازیکنی بود که در فینال شکست خورد. لیونل مسی در ۳۹ سالگی نمایشی ارائه داد که حتی تحسین منتقدان قدیمی‌اش را نیز برانگیخت. او با هشت گل و چهار پاس گل آرژانتینی را که بسیاری آن را ضعیف‌تر از تیم قهرمان ۲۰۲۲ می‌دانستند، تا فینال رساند. مسی در این جام جهانی بارها ناجی تیمش شد. او مقابل انگلستان در نیمه‌نهایی یکی از بهترین نمایش‌های دوران حرفه‌ای خود را ارائه داد و بار دیگر نشان داد سن برای نابغه‌ای مانند او فقط یک عدد است. اگر قطر ۲۰۲۲ جامی بود که به بحث همیشگی «بهترین بازیکن تاریخ» پایان داد، جام جهانی ۲۰۲۶ جایگاه او را تثبیت کرد. بسیاری از کارشناسان معتقدند مسی حتی بدون فتح جام، بزرگ‌ترین برنده فردی این تورنمنت بود.

ایران: حذف‌شده‌ای که احترام جهان را به دست آورد

حذف ایران در مرحله گروهی جام جهانی، اتفاقی فوق‌العاده مطلوب و به‌موقع برای ایالات متحده و فیفا بود چراکه با این اتفاق خیلی‌ها از بیاد می‌برند با امیر قلعه‌نویسی و بازیکنانش در این تورنمنت تا چه اندازه بد و زشت رفتار شد. مارک وین مالین، وزیر امنیت داخلی آمریکا، حتی پس از حذف ایران «رقص پایکوبی» کرد؛ رفتاری که به‌خوبی حقیقت ذات کینه‌توزانه و حقیرانه دولت دونالد ترامپ را بر ملا می‌سازد. ایران تنها به‌دلیل آزارهای سیاسی محض، به تعبیر قلعه‌نویسی «مظلوم‌ترین تیم» تاریخ جام جهانی بود؛ تیمی که مجبور شد درست پیش از دو بازی اول گروهی خود و بلافاصله پس از آنها وارد شهر محل مسابقه شود؛ موضوعی که آثاری ویرانگر بر روند آماده‌سازی آنها برای هر دو دیدار برجا گذاشت.

هالاند: ستاره‌ای که جهان را تسخیر کرد

ارلینگ هالاند سال‌ها در فوتبال باشگاهی درخشیده بود اما هنوز منتقدانی داشت که معتقد بودند در سطح ملی خود را ثابت نکرده است. جام جهانی ۲۰۲۶ پاسخی محکم به همه تردیدها بود. هفت گل در پنج بازی، حذف برزیل و رساندن نروژ به جمع مدعیان باعث شد هالاند به یکی از محبوب‌ترین چهره‌های مسابقات تبدیل شود. او نه تنها گل زد، بلکه رهبر نسلی شد که فوتبال نروژ سال‌ها در انتظار آن بود.

VAR: دشمن احساسات

یکی از بزرگ‌ترین بازندگان جام جهانی شاید نه یک تیم یا بازیکن، بلکه خود فوتبال بود. فناوری VAR بار دیگر در مرکز جنجال‌ها قرار گرفت. گل‌های مردود میلیمتری، افسانه‌های نامحسوس و تصمیماتی که هیچ‌ان لحظه‌ای فوتبال را از بین بردند، باعث شدند انتقادها به اوج برسند. ایران، کرواسی، مصر، آلمان، نروژ و چند تیم دیگر خود را قربانی این فناوری می‌دانستند. بحث اصلی این بود که آیا عدالت مطلق ارزش از بین رفتن احساسات فوتبال را دارد یا نه؟

دشان: فرصتی که هدر رفت

دیدیه دشان با یک نسل طلایی وارد جام جهانی شد اما بدون جام آن را ترک کرد. فرانسه شاید پرستاره‌ترین تیم مسابقات بود اما بار دیگر در برابر اسپانیا کم آورد. انتقاد اصلی به دشان این بود که نتوانست از استعداد فوق‌العاده بازیکنانش بهترین استفاده را ببرد. بسیاری معتقدند فرانسه با چنین نسلی باید بیش از یک قهرمانی جهان در کارنامه داشته باشد.

نیمار: حسرتی به نام استعداد

داستان نیمار یکی از غم‌انگیزترین روایت‌های فوتبال مدرن است. او با اشک از تیم ملی برزیل خداحافظی کرد؛ بازیکنی که استعدادش بزرگ‌ترین ستاره‌های تاریخ فوتبال را برابری می‌کرد اما هرگز نتوانست تمام ظرفیت خود را شکوفا کند. نیمار سال‌ها قربانی مصدومیت‌ها، انتخاب‌های اشتباه و حاشیه‌ها شد. جام جهانی ۲۰۲۶ آخرین پرده این داستان بود؛ داستان نابغه‌ای که می‌توانست بسیار بزرگ‌تر از آنچه شد باشد.

یامال: آغاز عصر تازه

در نیوجرسی تصویری ثبت شد که شاید سال‌ها بعد به نماد تغییر نسل در فوتبال جهان تبدیل شود: لامین یامال جوان پس از پایان فینال، لیونل مسی را دلداری می‌داد. این صحنه معنایی فراتر از یک همدردی ساده داشت. کویی فوتبال جهان مشعل را از دستان مسی به نسل جدید تحویل می‌داد.

یامال اگرچه از نظر آماری تورنمنتی خیره‌کننده نداشت، اما نقش او در موفقیت اسپانیا انکارناپذیر بود. ستاره ۱۹ساله بارسلونا نشان داد علاوه بر استعداد فردی، توانایی بازی در چهارچوب تیمی را نیز دارد. او اکنون در ۱۹سالگی قهرمان اروپا و جهان است؛ دستاوردی که کمتر بازیکنی در تاریخ فوتبال به آن رسیده است.

امبایه: مرد رکوردها

فرانسه ناکام ماند اما کیلیان امبایه نه. ستاره فرانسوی با کسب کشش طلای مسابقات بار دیگر توانایی خارق‌العاده خود در گلزنی را نشان داد. اما مهم‌تر از آن، او با گل هایش رکورد تاریخی لیونل مسی را شکست و به بهترین گلزن تاریخ جام جهانی تبدیل شد. رسیدن به چنین رکوردی در ۲۷سالگی تقریباً باورنکردنی است. بسیاری معتقدند این رکورد ممکن است تا دهه‌ها دست‌نخورده باقی بماند. فرانسه به جام نرسید اما امبایه ثابت کرد همچنان یکی از مهم‌ترین چهره‌های فوتبال جهان است.

پرواضح بود که چنین اتفاقی رخ نخواهد داد. اینفانتینو یک بزدل دورواست؛ کسی که پس از تساوی ایران مقابل نیوزیلند در رختکن از بازیکنان ایرانی تمجید کرد اما در عمل و در عرصه عمومی مطلقاً هیچ کاری برای حمایت از آنها انجام نداد؛ چراکه نمی‌خواست اقدامی کند که ادعای وقاحت‌آمیز مبنی بر اینکه این جام جهانی «شگفت‌انگیزترین رویداد تمام دوران‌ها» است، زیر سؤال برود. با این حال، در حالی که فیفا تمام تلاش خود را به کار بست تا این گونه وانمود کند که گویی ایران هرگز در این تورنمنت حضور نداشته است، بازیکنان قلعه‌نویسی، که پس از تساوی صفر-صفر مقابل بلژیک در لس آنجلس یادداشتی با مضمون «برقراری صلح، احترام و دوستی میان تمام ملت‌ها» به یادگار گذاشتند، توانستند ردپای خود را بر جام جهانی ۲۰۲۶ برجا بگذارند. سرمربی تیم گفت: «کاری که این جوانان انجام دادند، در تاریخ ثبت خواهد شد.»

رونالدو: پایان یک دوران

در سوی دیگر، کریستیانو رونالدو یکی از بزرگ‌ترین بازندگان جام جهانی بود. ستاره پرتغالی در ۴۱سالگی دیگر شباهتی به بازیکنی که سال‌ها جهان را تسخیر کرده بود نداشت. تحرک کم، تأثیرگذاری محدود و ناتوانی در رهبری پرتغال باعث شد حضورش بیش از آنکه مفید باشد، به تیم آسیب بزند. بسیاری معتقدند پرتغال می‌توانست بدون وابستگی به رونالدو تیمی موفق‌تر باشد. مشکل اصلی ناکامی رونالدو، حذف پرتغال نبود؛ بلکه این بود که تصویری که او در ذهن هواداران باقی ماند، با عظمت سال‌های اوچش فاصله زیادی داشت.

فیفا: اعتبار ازدست‌رفته

شاید بزرگ‌ترین بازنده جام جهانی ۲۰۲۶ خود فیفا باشد. انتقادها از نحوه برگزاری مسابقات، مسائل سیاسی، تصمیمات دوری و دخالت‌های بیرونی باعث شد بسیاری اعتبار این نهاد را زیر سؤال ببرند. در طول مسابقات بارها این پرسش مطرح شد که آیا فوتبال همچنان در اولویت قرار دارد یا منافع اقتصادی و سیاسی جای آن را گرفته است؟

فیفا در پاسخ به این انتقادها سکوت کرد، اما حجم اعتراض‌ها نشان داد بخشی از اعتماد عمومی به این سازمان از بین رفته است.

کیپورد: داستانی که جهان عاشقش شد

جام جهانی همیشه به داستان‌های غیرمنتظره نیاز دارد و در ۲۰۲۶ این نقش را کیپورد ایفا کرد. کشور کوچکی که کمتر کسی انتظار داشت از مرحله گروهی عبور کند، تاآستانه خلق بزرگ‌ترین شگفتی تاریخ جام جهانی پیش رفت. کیپورد مقابل آرژانتین چنگید، برابر اسپانیا مقاومت کرد و میلیون‌ها هوادار جدید در سراسر جهان پیدا کرد. این تیم شاید جامی نبرد، اما قلب فوتبالدوستان را فتح کرد.

جامی که یک نسل را تغییر داد

سال‌ها بعد وقتی از جام جهانی ۲۰۲۶ یاد شود، احتمالاً بیشتر از قهرمانی اسپانیا درباره اتفاقات دیگری صحبت خواهد شد: درباره آخرین شاهکارهای مسی، رکوردشکنی امبایه، ظهور یامال و هالاند، اشک‌های رونالدو و نیمار، شکستی کیپورد، مقاومت ایران و جنجال‌های VAR و فیفا. این جام جهانی بیش از هر چیز نقطه پایان یک نسل و آغاز نسل دیگری بود. نسلی که در آن نام‌هایی مانند یامال، بلینگهام، هالاند و امبایه قرار است سال‌های آینده فوتبال جهان را شکل دهند. اسطوره‌هایی مانند مسی، رونالدو و نیمار آرام‌آرام از صحنه کنار می‌روند و ستاره‌های تازه جای آنها را می‌گیرند. به همین دلیل جام جهانی ۲۰۲۶ فقط یک تورنمنت فوتبالی نبود؛ روایتی از گذر زمان در بزرگ‌ترین صحنه فوتبال جهان بود؛ جایی که برخی جاودانه شدند، برخی سقوط کردند و برخی تازه سفر خود را آغاز کردند.

**فوتبال آسیا
یک کام به عقب**

جام جهانی ۲۰۲۶ برای فوتبال آسیا ناامیدکننده بود. از میان نمایندگان قاره، تنها ژاپن و استرالیا از مرحله گروهی عبور کردند و آنها نیز بلافاصله حذف شدند. کره جنوبی، عربستان، قطر، عراق، اردن و ازبکستان نتوانستند انتظارات را برآورده کنند و همین موضوع بار دیگر بحث کیفیت سهمیه‌های آسیا را مطرح کرد.

ناگلزمن: سقوط یک نابغه

آلمان یکی از ناامیدکننده‌ترین تیم‌های جام جهانی بود و بخش بزرگی از انتقادات متوجه بولیان ناگلزمن شد. مربی‌ای که سال‌ها به عنوان یک نابغه تاکتیکی معرفی می‌شد، نتوانست آلمان را از بحران خارج کند. حذف زودهنگام مانشافت باعث شد اعتبار ناگلزمن را برآورده آسیب جدی ببیند و راه برای ورود یورگن کلوپ هموار شود.

